

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Підприємницьке право»
на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Готельно-ресторанна справа»
Спеціальність	241 Готельно-ресторанна справа
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Кульчій Олег Олександрович
к.ю.н., доцент
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-050-966-02-81
Електронна адреса	law.chair@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.pravo.puet.edu.ua/cont.htm он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 09.00-19.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1577

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Опанування здобувачами вищої освіти основних засад правового регулювання підприємницької діяльності, з'ясування правового статусу суб'єктів господарювання, принципів організації підприємницької діяльності та управління нею, порядку укладання господарських договорів, правових основ зовнішньоекономічної діяльності та захисту прав та інтересів суб'єктів господарських правовідносин, захисту конкуренції, правового інституту банкрутства та інвестування; набуття студентами досвіду роботи з документами, які використовуються при започаткуванні та здійсненні підприємницької діяльності; формування правової культури.
Тривалість	3 кредити ЕКТС/90 годин (лекції – 16 год., практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 54 год.)
Форми та методи навчання	Лекційні та практичні заняття в аудиторії з використанням інформаційних технологій, самостійна робота із джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою позааудиторними заняттями. Методи навчання базуються на пошуку моделі оптимального поєднання аудиторної та самостійної роботи з метою стимулювання останньої. Під час лекційних занять використовуються технічні засоби навчання з метою стимулювання пізнавальної активності здобувачів. На лекційних та практичних заняттях використовуються проблемний підхід та моделювання, робота у групах, здобувачам пропонується використання елементів ділової гри з метою організації навчального процесу. Для організації самостійної роботи та контролю за її ефективністю використовуються практичні завдання (задачі) та тестування у дистанційному курсі, а також підготовка документів з окремих питань курсу.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекційних та практичних занять; обговорення матеріалу теми; виконання практичних завдань; вибіркоче тестування на заняттях; поточна модульна робота; доповіді з рефератами та їх обговорення; моделювання правових ситуацій; оцінка підготовлених проектів документів. Підсумковий контроль: ПМК (залік)
Базові знання	Наявність базових знань про правове регулювання суспільних відносин.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
ЗК 02. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. СК 03. Здатність використовувати на практиці основи діючого законодавства в сфері готельного та ресторанного бізнесу та відстежувати зміни.	РН 20. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. РН 21. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Загальна частина		
Тема 1. Поняття, предмет, метод, система та джерела підприємницького права	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для опрацювання:</i> 1) Поняття підприємницької діяльності. Співвідношення понять «господарська діяльність», «підприємницька діяльність» та «комерційна діяльність». Види підприємницької діяльності. 2) Ознаки та принципи підприємницької діяльності. 3) Обмеження та заборони щодо зайняття підприємницькою діяльністю. 4) Поняття, предмет та метод підприємницького права. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 2. Правовий статус суб'єктів підприємницької діяльності	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для опрацювання:</i> 1) Поняття та ознаки суб'єктів господарювання. Співвідношення понять «суб'єкт господарювання» і «суб'єкт підприємницької діяльності». 2) Підприємство як організаційна форма здійснення підприємницької діяльності. 3) Господарські товариства: поняття і види. 4) Фізична особа – підприємець (ФО-П). 5) Філії та представництва господарських організацій. Дочірні підприємства, їх правовий статус. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Підготувати порівняльну таблицю ФОП та ТОВ; ПрАТ та ТОВ.
Тема 3. Правова регламентація започаткування підприємницької діяльності	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для опрацювання:</i> 1) Поняття та порядок державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. 2) Установчі документи юридичних осіб-суб'єктів підприємницької діяльності. Державна реєстрація внесення змін до установчих документів юридичної особи. 3) Законодавство України про дозвільну систему у сфері підприємництва. Документи дозвільного характеру. Сутність принципу «мовчазної згоди». 4) Поняття ліцензування господарської діяльності та його значення. Види підприємницької діяльності, що підлягають ліцензуванню. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Заповнити заяву для реєстрації ФО-П/пакет документів для реєстрації ТОВ.
Тема 4. Антимонопольне регулювання підприємницької діяльності. Захист від	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної	<i>Питання для опрацювання:</i> 1) Конкуренція у сфері підприємництва. Поняття і види конкуренції та монополії. 2) Система законодавства про захист економічної конкуренції. Правовий статус антимонопольних органів в Україні. 3) Види порушень

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
недобросовісної конкуренції	роботи; вибіркове тестування	законодавства про захист економічної конкуренції. Зловживання монопольним становищем на ринку. 4) Поняття недобросовісної конкуренції, її прояви на ринку. 5) Відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти таблицю проявів недобросовісної конкуренції з прикладами.
Тема 5. Правове регулювання відносин власності у сфері підприємницької діяльності. Правовий режим майна суб'єктів підприємницької діяльності	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для опрацювання:</i> 1) Відносини власності у сфері господарювання. Поняття, форми та зміст права власності. 2) Правовий режим майна суб'єктів підприємницької діяльності. 3) Правові титули майна підприємств. 4) Порядок формування і склад майна підприємства. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 6. Правове регулювання відносин інтелектуальної власності	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для опрацювання:</i> 1) Загальна характеристика права інтелектуальної власності, його об'єкти, суб'єкти та види, джерела правового регулювання. 2) Загальна характеристика авторського права та суміжних прав. Використання об'єктів авторського права і суміжних прав у сфері бізнесу. 3) Загальна характеристика права промислової власності. Правове регулювання використання у сфері бізнесу об'єктів патентних прав. 4) Правовий режим засобів індивідуалізації у сфері підприємницької діяльності. 5) Регулювання договірних відносин щодо використання об'єктів інтелектуальної власності у сфері підприємницької діяльності. Комерційна концесія. 6) Інші об'єкти прав інтелектуальної власності та їх використання у сфері бізнесу (факультативно, доповнення і повідомлення). <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Підібрати практичні приклади використання ОІВ у сфері готельно-ресторанного бізнесу.
Тема 7. Припинення підприємницької діяльності	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування. Поточна модульна робота (тестування)	<i>Питання для опрацювання:</i> 1) Поняття, підстави та форми припинення підприємницької діяльності. 2) Поняття, ознаки та соціально-економічне призначення банкрутства. 3) Суб'єкти та учасники провадження у справі про банкрутство. 4) Порядок провадження у справі про банкрутство. Заходи запобігання банкрутству. 5) Судові процедури, що застосовуються до боржника під час провадження у справі про банкрутство (розпорядження майном боржника, санація, ліквідаційна процедура, черговість та порядок задоволення вимог кредиторів). 6) Правові наслідки визнання боржника банкрутом. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти логічну схему процедури банкрутства / Скласти черговість задоволення вимог кредиторів.
Модуль 2. Особлива частина		
Тема 8. Відповідальність суб'єктів підприємницької	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних	<i>Питання для опрацювання:</i> 1) Поняття, ознаки, принципи та функції господарсько-правової відповідальності. 2) Підстави господарсько-правової відповідальності: юридичні і фактичні.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
діяльності	завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	Господарське правопорушення. 3) Поняття форми господарсько-правової відповідальності (за критерієм спрямованості впливу і механізму реалізації). <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти таблицю господарсько-правових санкцій за порушення договірних зобов'язань.
Тема 9. Захист прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для опрацювання:</i> 1) Форми, види та способи охорони та захисту прав і законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності в Україні. Адміністративний і нотаріальний захист прав і законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності в Україні. 2) Судовий захист суб'єктів підприємницької діяльності. Судова система України. 3) Третейський суд: поняття, види, порядок організації. 4) Підвідомчість та підсудність спорів господарським судам. Порядок розгляду спорів господарськими судами. Позовна заява. 5) Апеляційне та касаційне оскарження рішень та ухвал господарських судів. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти проект позовної зави/претензії на порушення договірних зобов'язань.
Тема 10. Зобов'язально-договірні відносини у сфері підприємницької діяльності		<i>Питання для опрацювання:</i> 1) Поняття, ознаки, підстави виникнення господарських зобов'язань. 2) Види господарських зобов'язань. 3) Загальні принципи та умови виконання зобов'язань, їх припинення. 4) Поняття та ознаки господарського договору. Класифікації господарських договорів. 5) Зміст і форма господарського договору. Види умов господарського договору. 6) Порядок укладення, зміни та припинення господарських договорів, визнання їх недійсними та неукладеними. 7) Способи забезпечення належного виконання договірних зобов'язань. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 11. Правове регулювання господарсько-торговельної діяльності	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для опрацювання:</i> 1) Поняття, ознаки та види господарсько-торговельної діяльності. 2) Договір купівлі-продажу, його види. 3) Правове регулювання матеріально-технічного постачання та збуту. Договір поставки. 4) Забезпечення прав споживачів за договором купівлі-продажу як зобов'язання суб'єктів підприємницької діяльності. Права споживачів на придбання товарів належної якості та інформації про товари та послуги. 5) Договір лізингу. Договір оренди. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Підготувати проект договору поставки продовольчих продуктів для закладу ресторанного господарства.
Тема 12. Правове регулювання перевезення вантажів, пасажирів та багажу	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для опрацювання:</i> 1) Перевезення вантажів як вид господарської діяльності. Поняття і види договору перевезення вантажу. 2) Суб'єкти відносин перевезення вантажів. 3) Зміст і виконання договорів про перевезення вантажів. 4) Договір перевезення пасажирів і багажу. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 13. Правове регулювання відносин у капітальному будівництві	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для опрацювання:</i> 1) Підрядні відносини у капітальному будівництві. Правове регулювання підрядних відносин у капітальному будівництві. 2) Поняття та види капітального будівництва. Договір підряду на капітальне будівництво. 3) Види договору підряду, які опосередковують підрядні відносини в капітальному будівництві. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 14. Правове регулювання фінансової діяльності. Кредитно-розрахункові відносини у сфері підприємництва	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для опрацювання:</i> 1) Поняття, види і значення фінансової діяльності. Фінансовий контроль. Органи і організація фінансового контролю в Україні. 2) Поняття і види банків. Національний банк України. 3) Готівкові та безготівкові розрахунки в господарському обороті. Способи здійснення безготівкових розрахунків, платіжні інструменти. 4) Правове регулювання використання реєстраторів розрахункових операцій. 5) Договори позики, кредиту (види, значення, умови). Договір банківського рахунку. Депозитний договір. 6) Страхування: поняття та види. Договір страхування. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 15. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для опрацювання:</i> 1) Поняття зовнішньоекономічної діяльності, її ознаки та принципи. 2) Право на здійснення зовнішньоекономічної діяльності. 3) Види зовнішньоекономічної діяльності. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.
Тема 16. Правове регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності. Спеціальні режими господарювання	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування. Поточна модульна робота (тестування) ПМК (екзамен)	<i>Питання для опрацювання:</i> 1) Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності. Об'єкти та суб'єкти інвестиційної діяльності. 2) Поняття та види інноваційної діяльності. Законодавство про інноваційну діяльність. Державне регулювання інноваційної діяльності. 3) Договір про створення і передачу науково-технічної продукції. 4) Поняття, форми та суб'єкти трансферу технологій. Договори про трансфер технологій. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.

Інформаційні джерела

1. Вінник О. М. Господарське право : курс лекцій (загальна частина). Київ : Ліра-К, 2017. – 240 с.
2. Кульчій О. О., Боберська К. Г. Право (Підприємницьке право) [Електронний ресурс] : навчально-методичний посібник. – Полтава : ПУЕТ, 2016. – Назва з контейнера.
3. Хомко Л. В., Кульгавець Х. Ю. Правове регулювання підприємницької діяльності: навчальний посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2016. 424 с.
4. Чайковська В. В. Господарське право : підручник. Одеса : Фенікс, 2018. 368 с.
5. Швидка Т. І. Господарське право в схемах і таблицях: навч. посібник. Харків : Право, 2019. 130 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office (Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Power Point).
- Презентації Microsoft PowerPoint з тем курсу;
- Бази нормативних документів (Ліга:Закон, online-системи, у т.ч. «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>).
- пакети тестів до тем навчальної дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання, розміщені в системі Opentest.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання, перескладання завдань поточного контролю; допуску до підсумкового контролю: усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Порядок допуску студентів до екзаменаційної сесії:

http://puet.edu.ua/sites/default/files/poryadok_dopusku_studentiv_do_zalikovo-ekzamenaciyanoi_sesiyi.pdf. Дострокова здача підсумкового контролю – згідно ДПСЯ М- 9-8.1-211-54-19 «Порядок надання студенту дозволу на дострокову здачу заліково-екзаменаційної сесії»

(http://puet.edu.ua/sites/default/files/poryadok_nadannya_dozvolu_na_dostrokovu_ekz_sesiyu.pdf).

Політика щодо академічної доброчесності: відповідно до «Положення про запобігання випадкам академічного плагіату» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zapobigannya_vypadkiv_akademichnogo_plagiatu.pdf) під час роботи над матеріалом курсу не допустимо порушення академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом, але за об'єктивних причин (воєнний стан в Україні, хвороба, працевлаштування, стажування) можливе відвідування занять дистанційно на платформі Moodle.

Політика визнання та зарахування результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або

інформальної освіти: http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahunannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity_0.pdf

Графічне подання інформації щодо політики визнання та зарахування результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>.

Оцінювання

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-8): відвідування практичних занять та участь у обговоренні матеріалу теми (15 балів); виконання навчальних та практичних завдань, завдання самостійної роботи, вибіркове тестування (загалом – 5 балів); поточна модульна робота (тестування) (10 балів)	30
Модуль 2 (теми 9-16): відвідування практичних занять та участь у обговоренні матеріалу теми (15 балів); виконання навчальних та практичних завдань, завдання самостійної роботи, вибіркове тестування (загалом – 5 балів); поточна модульна робота (тестування) (10 балів)	30
Екзамен (тест – 15 балів; відповідь на питання екзаменаційного білета – 25 балів)	40
Разом	100

Примітка: Додаткові види навчальних робіт (участь у науковій роботі за тематикою дисципліни, олімпіаді, конференції тощо) нараховуються додаткові 10 балів до загальної підсумкової оцінки, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни